

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE

- på kornet

Politisk reglement

Vedtatt i Indre Østfold kommunestyre den 09.10.2019, saksnr. 15/19

Med endringer vedtatt i Indre Østfold kommunestyre den 30.10.2019, saksnr. 28/19

Innhold

Innhold	1
1.GENERELT	2
1.1.Hjemmel og formål.....	2
1.2.Grunnprinsippene for den politiske organiseringen	3
1.3.Politisk organisasjonskart.....	4
1.4.Prinsipper for samhandling mellom politikk og administrasjon	4
2.SAKSBEHANDLINGSREGLER	5
2.1.Generelt.....	5
2.2.Forberedelse av saker	5
2.3.Innkalling	5
2.4. .Forfall	5
2.5.Åpne møter	5
2.6.Åpning av møter.....	6
2.7.Rekkefølge for behandling av sakene	6
2.8.Møtelederens redegjørelse for saken. Talernes rekkefølge	6
2.9.Ordskiftet.....	6
2.10.Forslag	7
2.11.Interpellasjoner	7
2.12.Spørsmål.....	7
2.13.Avstemning.....	8
2.14.Stemmemaaten.....	8
2.15.Mindretallsanke	8
2.16.Retningslinjer for bruk av delegert myndighet	8
2.17.Videredelegering.....	8
2.18.Rett til å unnlate bruk av delegert myndighet	8
2.19.Kommunestyrets og andre folkevalgtes rett til innsyn i saksdokumenter	9
3.POLITISKE ORGANERS ANSVAR OG MYNDIGHET	9
3.1.Kommunestyret.....	9
3.2.Formannskapet	10
3.2.1 Innstillingsmyndighet	10
3.2.2 Beslutningsmyndighet.....	11
3.3.Særskilte fullmakter til ordføreren.....	12
3.4.Sammensetning av råd og utvalg	12
3.5.Utvalgene	12

3.5.1. Generelt om utvalgenes myndighet.....	12
3.5.2. Plan- og bygningsutvalget	13
3.5.2.1. Innstillingsmyndighet	13
3.5.2.2. Beslutningsmyndighet.....	13
3.5.3. Samfunnsutvalget.....	14
3.5.3.1. Innstillingsmyndighet	14
3.5.3.2. Beslutningsmyndighet.....	14
3.5.3.3. Lokale verksted i definerte tettsteder/byer	15
3.5.4. Livsløpsutvalget	16
3.5.4.1. Innstillingsmyndighet	16
3.5.4.2. Beslutningsmyndighet.....	16
3.6. Rådene.....	16
3.6.1. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	17
3.6.2. Eldreråd	17
3.6.3. Råd for integrering og inkludering	17
3.7. Ungdommens kommunestyre.....	18
3.8. Andre råd og nemnder med særlige fullmakter.....	18
3.8.1. Administrasjonsutvalget.....	18
3.8.2. Forhandlingsutvalget.....	19
3.8.3. Arbeidsgiverutvalget	19
3.8.4. Kontrollutvalget.....	19
4. RÅDMANNENS ANSVAR OG MYNDIGHET	19
4.1. Rådmannens generalfullmakt	19
5. ANNEN DELEGASJON	20
5.1. Fullmakt i juridiske tvister	20
5.2. Pengekrav og erstatningskrav uten rettslig behandling.....	20
6. OMGJØRING OG KLAGE.....	20
6.1. Klage på enkeltvedtak – eksternt klageorgan	20
6.2. Klage på enkeltvedtak – kommunen selv som klageorgan	21
6.3. Klagenemnda.....	21

1. GENERELT

1.1. Hjemmel og formål

Reglementet er utarbeidet på grunnlag av [lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\) av 22.06.2018 nr. 83 \(ikke i kraft enda\)](#) og aktuelle særlover. Av [kommuneloven § 5-3](#) fremgår det at kommunestyret og fylkestinget kan delegere myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren innenfor rammene av kommuneloven eller annen lov. Dette reglementets formål er å sikre at behovet for reell politisk styring, effektiv vedtaksprosess, effektiv ressursutnyttelse og rettssikkerhet ivaretas.

I dette reglement fremkommer følgende delegeringer:

- fra kommunestyret til politiske utvalg
- fra kommunestyret til råd og ungdommens kommunestyre
- fra kommunestyret til administrasjonen v/rådmann

Lovhenvisninger til lovverk kan oppdateres fortløpende av rådmannen ved endringer i lovverk, så lenge intensjonene i reglementet ikke endres. Rådmannen kan også tilføre ytterligere lovhenvisninger, for å øke brukervennligheten i dokumentet.

1.2. Grunnprinsippene for den politiske organiseringen

Grunnprinsippene for den politiske organiseringen av Indre Østfold kommune er helhetlig styring kombinert med hensiktsmessige nærdemokratiske ordninger som sikrer innflytelse fra innbyggere og næringsliv og som bygger opp under lokalsamfunnene.

Gjennomgående representasjon legges til grunn. Dette innebærer en sentralisert politisk styring av kommunen.

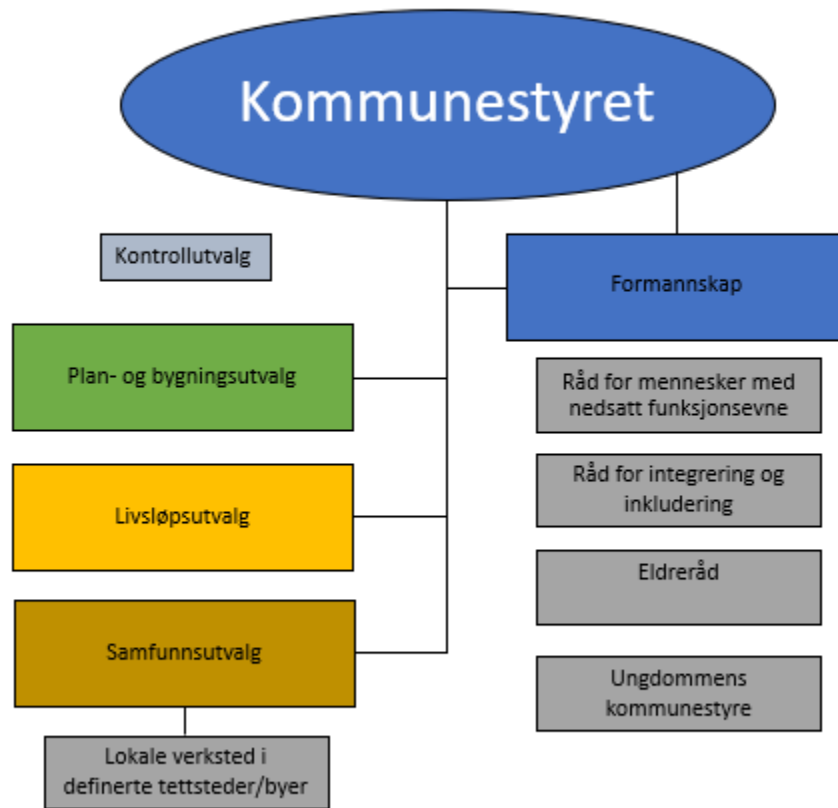
Helhetlig politisk styring, samarbeid og samskaping mellom interne og eksterne tjenester og aktører gir muligheter for å ta i bruk lokalsamfunnenes ressurser og gi et helhetlig tjenestetilbud. Med samskaping bringes viten, ressurser og kompetanser sammen fra innbyggere, det offentlige, foreninger og bedrifter og utvikler felles løsninger sammen med de involverte borgere, i stedet for til dem.

Oppgaveutvalg er en politisk arbeidsform hvor lokalpolitikere samarbeider med innbyggere om å utvikle ny politikk, lage forslag til strategier og tiltak. Et oppgaveutvalg er et midlertidig, rådgivende og tematisk avgrensede utvalg.

Det er et grunnleggende prinsipp i Indre Østfold kommune at alle saker av prinsipiell betydning skal avgjøres av kommunestyret eller det politiske organet kommunestyret har delegert myndighet til. Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktige skjønsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruksjoner eller tidligere praksis.

Folkehelse, klima og miljø skal være overordnet og gjennomgående for alle saker i Indre Østfold kommune. FNs bærekraftsmål skal være overordnet og gjennomgående for alle saker i Indre Østfold kommune.

1.3. Politisk organisasjonskart

1.4. Prinsipper for samhandling mellom politikk og administrasjon

Samhandlingen mellom politikk og administrasjon er helt sentralt for å oppnå en profesjonell, resultatorientert, effektiv og tillitsfull styring av Indre Østfold kommune. I den forbindelse er det fire prinsipper som både politikere og administrasjon skal forholde seg til og praktisere:

- Alle forholder seg til det som er deres rolle i styringen av Indre Østfold kommune.
- Alle benytter de kommunikasjonskanaler som er korrekte i de enkelte sammenhenger.
- Alle ivaretar hensynet til gjensidig informasjonsplikt.
- Alle holder en høy standard i samspillet mellom politikk og administrasjon.

I spenningsfeltet mellom politikk og administrasjon – samlet eller hver for seg, vil det være viktig at både politikere og administrasjon;

- Arbeider for en kultur preget av klar kommunikasjon, åpenhet, trygghet og tillit.
- At man ikke snakker om hverandre, men til hverandre.
- At man gir hverandre gode tilbakemeldinger.
- At man videreutvikler arenaer for idéutvikling og uformell drøfting i politiske og administrative organer.
- At man er aktive i å delta i utviklingsarbeid.
- At innbyggere/brukere står i sentrum for all kommunal tjenesteyting, forvaltning og utvikling.

Ut fra det ovenfor nevnte kan man utlede følgende lederprinsipper som legges til grunn for praktisering av felles verdier:

- Dialog
- Lojalitet
- Delegering
- Mål og resultatstyring
- Åpenhet

2. SAKSBEHANDLINGSREGLER

2.1. Generelt

Saksbehandlingsregler i [kommuneloven](#), [forvaltningsloven](#), [offentlighetsloven](#) og i andre lover for kommunenes virksomhet gjelder. I tillegg gjelder de saksbehandlingsregler som er vedtatt for kommunen som følger nedenfor i dette kapittelet.

2.2. Forberedelse av saker

Det er rådmannens ansvar å sørge for at de saker som behandles i de politiske møtene er forberedt på en forsvarlig måte og i samsvar med de regler som lov, forskrift, reglement og andre bindende instruksjer gir. Saksframleggene skal være korte og oversiktlige, omfatte hovedproblemstillinger, alternative løsninger, administrative vurderinger og skal normalt inneholde innstilling fra rådmann. Bruk av trykte vedlegg skal begrenses. Politisk saksordfører kan benyttes i de saker der dette anses hensiktsmessig.

2.3. Innkalling

Møter i folkevalgte organer holdes etter en oppsatt plan, eller når leder finner det påkrevd eller når minst 1/3 av medlemmene krever det, jfr. [kommuneloven § 11-2](#). Møteinnkallingen skal inneholde tid og sted for møtet og sakliste over de saker som skal behandles. Møteinnkalling med innstillinger sendes til møtets medlemmer og varamedlemmer, samt øvrige som leder til enhver tid bestemmer. Innkallingen sendes senest 7 kalenderdager før møtet skal finne sted, innkallingsdagen - men ikke møtedagen - medregnet. Innkalling og saksdokumenter er offentlige så langt det ikke er gjort unntak i lov eller i medhold av lov og gjøres kjent for offentligheten på en hensiktsmessig måte.

2.4. Forfall

Representanter i folkevalgte organer plikter å delta i organets møter med mindre det foreligger gyldig forfall. Ved eventuelle forfall skal representanten melde fra til sekretær, som innkaller varamedlem. Politiske verv er overordnet verv i lag, foreninger, styrever eller organisasjoner med mer. Møter på departementsnivå, i direktorat eller på Stortinget kan gå foran et møte i et folkevalgt organ i kommunen. Møtets leder, via politisk sekretariat, kaller straks inn vararepresentant ved meldt forfall. Det samme gjør møtets leder når han er kjent med at noen må fratre som inhabil i sak som skal behandles på møtet. Forfall må meldes senest dagen før møtet finner sted. Meldes forfall samme dag som møtet finner sted kan ikke representanten forvente at sekretariatet organiserer vararepresentasjon. Representanten må da melde fra om forfallet og selv ordne vararepresentasjon.

2.5. Åpne møter

Møter i folkevalgte organer er åpne for publikum. Pressen og publikum har adgang til tilviste plasser. Møtet skal lukkes når det foreligger lovbestemt taushetsplikt og kan vedtas lukket når hensynet til personvern eller «tungtveiende offentlige interesser tilsier det», jfr. [kommuneloven § 11-5](#). Forhandlinger om dette foregår for lukkede dører hvis møteleder krever det eller det folkevalgte organ vedtar det. Personalsaker på individnivå skal alltid behandles for lukkede

dører. Blir det vedtatt å behandle en sak for stengte dører plikter organets representanter, de kommunale tjenestemenn og andre som måtte være tilstede, å bevare taushet om forhandlingene. Taushetsplikten varer inntil annet måtte bli bestemt.

2.6. Åpning av møter

Leder eller nestleder av aktuelt folkevalgt organ leder møtet. Dersom begge disse har forfall, velges av og blant organets medlemmer en møteleder. Møtelederen foretar navneopprop og erklærer møtet satt. Fra møtet er satt til møtets slutt kan ikke noen av forsamlingens representanter forlate møtet uten innvilget permisjon fra møtets leder. Representanter og vararepresentanter som møter etter oppropet, melder seg til møtets leder før de tar sete. Ved møtets begynnelse forespør møteleder om noen av representantene vil reise spørsmål om sin habilitet i noen av sakene som skal behandles i møtet. Organet avgjør habilitetsspørsmålet i tråd med bestemmelsene i [kommuneloven § 11-10](#) og [forvaltningsloven kapittel. 2.](#)

2.7. Rekkefølge for behandling av sakene

Sakene behandles i den rekkefølge de er oppført i innkallingen til møtet. Når særlige grunner foreligger, kan organet vedta en annen rekkefølge. Organet kan vedta å utsette behandling av en sak. Det kan også treffes vedtak i en sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke leder eller 1/3 av de møtende motsetter seg dette, jfr. [kommuneloven § 11-3.](#)

2.8. Møtelederens redegjørelse for saken. Talernes rekkefølge

Møtelederen leser opp sakens tittel og nummer. Møtelederen spør om noen vil ha ordet. Dersom flere ber om ordet samtidig, avgjør møtelederen rekkefølgen mellom dem. Mens ordskiftet pågår bør ingen ha ordet mer enn to ganger. Møtelederen kan tillate replikkordskifte. For replikker/svar er taletiden begrenset til ett minutt, og replikkordskiftet som helhet må ikke overstige ti minutter. Den som forårsaker replikkordskifte kan svare på hvert enkelt av innleggene etter tur eller gi et samlet svar. Gis et slikt samlet svar kan møtelederen gi taleren en taletid ut over ett minutt. Møtelederen har adgang til å gi den taler som forårsaker replikkordskiftet anledning til et siste innlegg på inntil to minutter, selv om dette fører til at replikkordskiftet da varer ut over ti minutter. I et replikkordskifte kan en taler ikke få ordet mer enn to ganger bortsett fra den som forårsaker replikkordskiftet. Dessuten kan møtelederen når han mener det kan være av betydning for ordskiftet tillate innlegg på høyst to minutter utenfor tur for å gi adgang til i forbindelse med den siste talers innlegg å besvare direkte spørsmål eller rette en åpenbar misforståelse. En taler kan ved en slik anledning ikke få ordet mer enn to ganger.

2.9. Ordskiftet

Taleren skal rette sine ord til møtelederen, ikke til forsamlingen. Taleren skal holde seg nøye til den sak eller den del av saken som ordskiftet gjelder. Forsamlingen eller andre må ikke krenkes i ord eller handling. Upassende eller fornærmende atferd eller tale er ikke tillatt. Overtrer noen reglementets ordensbestemmelser påtaler møtelederen dette. Retter taleren seg likevel ikke etter reglementet kan møtelederen frata vedkommende ordet eller ved avstemning la forsamlingen avgjøre om vedkommende skal stenges ute fra resten av møtet. Møtelederen må ikke avbryte noen som har ordet med mindre det skjer for å opprettholde de bestemmelser som er gitt i reglementet eller for å rette på misforståelser fra talerens side. Vil møtelederen ta del i ordskiftet med mer enn ganske korte innlegg, skal ledelsen av forhandlingene overlates til nestleder. Før ordskiftet i en sak er begynt og mens ordskiftet pågår kan det politiske organet vedta at taletiden skal begrenses. Finner det politiske organet at en sak er drøftet ferdig kan det med 2/3 flertall vedta å slutte ordskiftet om saken.

2.10. Forslag

Bare organets medlemmer og varamedlemmer som deltar i møtet, kan sette frem forslag. Forslag skal leveres skriftlig og i undertegnet stand til leder. Leder refererer forslaget.

2.11. Interpellasjoner

Hver representant av kommunestyret kan fremme interpellasjoner til kommunestyret. Interpellasjoner må være møteleder i hende senest 10 dager før kommunestyrets møte. Interpellasjonen sendes kommunestyrets øvrige medlemmer. Hvis sakslisten forøvrig tilsier det, kan møteleder utsette interpellasjonen til neste møte i kommunestyret. Hvis interpellasjonen omhandler saker som er ferdig behandlet og det ikke fremkommer nye tungtveiende argumenter i saken eller ligger utenfor kommunestyrets myndighetsområde, kan møteleder avvise interpellasjonen. En slik avvisning skal begrunnes.

En fjerdedel av kommunestyrets medlemmer kan bestemme at interpellasjonen føres opp på sakskartet. Under behandlingen i kommunestyret får interpellanten inntil 5 minutter til å redegjøre for interpellasjonen. Det gis i tillegg anledning til inntil 1/2 times debatt i forbindelse med interpellasjonen. I enkelte tilfelle kan kommunestyret vedta å forlenge debatten. Taletiden under slik debatt settes til inntil 3 minutter pr. innlegg. Ingen, unntatt interpellanten, kan ha ordet mer enn en gang. Møteleder kan dog tillate dem som har hatt ordet å komme med en kort merknad for å rette en åpenbar misforståelse i forbindelse med deres innlegg. Interpellanten har adgang til å fremme et forslag til vedtak om oversendelse av interpellasjonen til rådmannen til videre utredning. Blir det fremmet andre forslag til vedtak i forbindelse med interpellasjonen, kommer reglene i [kommuneloven § 11-3](#) følgelig til anvendelse. Av hensyn til krav om forsvarlig utredning og saksbehandling bør rådmannen rådføres i forkant av et eventuelt forslag til vedtak.

2.12. Spørsmål

Spørsmål må skriftlig meddeles møteleder senest 5 dager før møtet. Spørsmål som meldes etter fristen eller i møtet, kan ikke forlanges besvart i samme møte. Spørsmål skal sendes kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer i forkant av møtet. Alle spørsmål må sendes elektronisk til sekretariatet, dette gjelder også eventuelle spontane spørsmål. Leder refererer spørsmålets ordlyd ved møtets begynnelse og spørsmålet blir å behandle etter de sakene som er ført opp på kartet. Spørsmålet kan begrunnes og taletiden begrenses da til 3 minutter. Er ikke spørreeren til stede, kan et annet medlem av kommunestyret ta opp spørsmålet som sitt. Hvis så ikke skjer, regnes spørsmålet som bortfalt. Hvis sakslisten forøvrig tilsier det, kan møteleder utsette spørsmålet til neste møte i kommunestyret. Hvis spørsmålet omhandler saker som er ferdig behandlet og det ikke er fremkommet nye tungtveiende argumenter i saken eller som ligger utenfor kommunestyrets myndighetsområde, kan møteleder avvise spørsmålet. En slik avvisning skal begrunnes. En fjerdedel av kommunestyrets medlemmer kan bestemme at spørsmålet skal føres opp på sakskartet. Leder avgjør om spørsmålet skal besvares av leder eller rådmann. Det er ikke anledning til debatt og det kan ikke fremmes forslag i forbindelse med spørsmål. Når spørsmålet er besvart, har spørreeren lov til å stille et tilleggsspørsmål. Hvis leder finner at dette tilleggsspørsmålet har sammenheng med det opprinnelige spørsmålet, kan det besvares av leder eller rådmann.

2.13. Avstemning

Avgjørelser treffes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende. Bare de representanter som er til stede i salen i det øyeblikk saken tas opp til avstemning har rett til å stemme. De kan ikke forlate salen før avstemningen er ferdig og de plikter å stemme.

2.14. Stemmemåten

Avstemningen iverksettes på en av disse måtene:

1. Ved stilltiende godkjenning, når ingen uttaler seg mot et forslag som møtelederen setter frem med spørsmål om noen har noe å uttale seg mot.

2. Ved at møtelederen oppfordrer de representanter som er imot et forslag til å avgi stemmetegn. Når møtelederen bestemmer det, eller en representant krever det, holdes kontraprøve.

3. Ved navneopprop. Oppropet foretas i den rekkefølge som fremgår av kommunestyrets representantliste og det bestemmes ved loddrekning hvilket navn oppropet skal begynne med. En representant som møteleder oppnevner, kontrollerer stemmeavgivningen ved merking på medlemslisten. Navneopprop brukes når møtelederen bestemmer det, når en representant krever det og dette krav får tilslutning av minst 1/5 av forsamlingen og når møtelederen eller 1/5 av forsamlingen mener at utfallet av en stemmegivning etter punkt 2 foran (med etterfølgende kontraprøve) ikke med sikkerhet kan fastslås. Stemmegivningen over om navneopprop skal brukes skjer - uten forutgående ordskifte - på den måte som er nevnt foran under 2.

4. Ved sedler uten underskrift. To medlemmer som møteleder oppnevner, teller opp stemmene. Stemmesedler kan kun brukes ved valg og ved ansettelse. Står stemmene likt ved avstemningen, avgjør møtelederens stemme utfallet.

2.15. Mindretallsanke

Et vedtak i kommunalt råd eller utvalg kan bringes inn for overordnet politisk organ til avgjørelse dersom minst 30 % av utvalgets medlemmer krever det. Kravet om mindretallsanke må fremmes før møtets slutt og protokolleres.

Det vises til kommuneloven i forbindelse med lovlighetskontroll.

2.16. Retningslinjer for bruk av delegert myndighet

All delegert myndighet skal utøves i samsvar med lover, forskrifter, kommunale regler og rutiner, samt god forvaltningsskikk. All delegert myndighet skal utøves innenfor de overordnede vedtak, plan- og budsjettammer som kommunestyret har fastsatt.

2.17. Videredelegering

Alle organer har rett til videredelegering i ett ledd. Kommunestyret har ingen delegeringsbegrensning utover det som følger av lov. Administrativ videredelegering fastsettes av rådmannen.

2.18. Rett til å unnlate bruk av delegert myndighet

Det organ/den som har fått fullmakt til å opptre på vegne av kommunen, kan i særskilte tilfelle anmode det organ/den man har fått fullmakten fra om å treffe avgjørelse i en konkret sak.

Et overordnet organ kan alltid kreve å få seg forelagt enhver sak til avgjørelse, selv om saken ellers skulle vært avgjort av et underordnet organ i henhold til delegert myndighet.

Kommunestyret kan når som helst tilbakekalle delegert myndighet som er gitt i medhold av dette reglement og andre deleringsreglementer.

2.19. Kommunestyrets og andre folkevalgtes rett til innsyn i saksdokumenter

Folkevalgte har fullt rett til innsyn i saksdokumenter med de presiseringer som følger under.

Folkevalgte henvender seg til rådmann/områdedirektør som har ansvar for vedkommende folkevalgte organ. Henvendelser skal behandles straks.

Retten til innsyn inntreer når saken er fremlagt til politisk behandling. For saker som avgjøres i administrasjonen gjelder retten fra det tidspunkt en sak er ferdigbehandlet. Retten omfatter ikke foreløpige notater, utkast og lignende som er utarbeidet for den rent interne administrative saksbehandling.

Spørsmål om saker som er under behandling besvares med en kort redegjørelse for behandlingsmåte, tidsplan med mer.

I utgangspunktet omfatter innsynsretten ikke opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt. Folkevalgte organer kan imidlertid ved vedtak kreve innsyn i taushetsbelagte opplysninger når det er et klart behov i behandlinger av en konkret sak, jfr. [forvaltningsloven § 13 b, nr. 2 og 4](#). Ordfører og kontrollutvalget har rett til innsyn i alle saksdokumenter.

Folkevalgte plikter å bevare taushet om dokumenter de får innsyn i som er underlagt taushetsplikt eller unntatt offentlighet etter offentlighetsloven. Når en sak behandles for lukkede dører skal det ikke refereres fra forhandlingene med mindre vedkommende folkevalgte organ bestemmer noe annet.

3. POLITISKE ORGANERS ANSVAR OG MYNDIGHET

Kommunen er en politisk styrt organisasjon. Som hovedprinsipp innebærer dette at relevant politisk organ skal fatte nødvendige overordnede vedtak, foreta retningsvalg, vedta budsjett og foreta prinsipielle avklaringer innen de rammer som er trukket opp i dette reglementet.

Rådmannen har rett og plikt til å stille i alle politiske fora med de begrensninger som ligger i kommuneloven. Rådmannen utpeker selv sine representanter i de ulike fora. Det skal møtes med personer med nødvendig kompetanse til å sikre politikerne gode faktaopplysninger når de trenger dette.

3.1. Kommunestyret

Kommunestyret er det øverste kommunale organ, jfr. [kommuneloven § 5-3](#), og dets medlemmer velges for fire år. Det treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak. Kommunestyret kan forlange enhver sak fremlagt til orientering eller avgjørelse. Kommunestyret kan omgjøre vedtak fattet av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kan omgjøre vedtaket selv.

Kommunestyret kan delegerere myndighet når kommuneloven ikke bruker uttrykket «kommunestyret selv», eller når særlov gir myndighet direkte til kommunestyret. Hovedsakelig forbyr kommuneloven kommunestyret å delegerere følgende:

- Opprette faste utvalg og angi deres arbeidsområde
- Opprette komitéer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte verv
- Velge ordfører
- Vedta regler for saksbehandling i folkevalgte organer

- Vedta regler for godtgjøring og pensjon til folkevalgte
- Vedta regler for folkevalgtes innsyn i saksdokumenter
- Ansette rådmann
- Velge revisjonsordning, eventuelt ansette revisor ved valg av revisjon i egen regi
- Velge sekretariatsbistand til kontrollutvalget
- Vedta rullerende økonomiplan for minimum de nærmeste fire årene
- Vedta kommunens budsjett for kommende år
- Vedta kommunens årsberetning og regnskap for foregående år
- Vedta regler for kommunens finansforvaltning
- Ta stilling til innbyggerinitiativ
- Bestemme om det skal avholdes rådgivende, lokale folkeavstemninger
- Fastsette regler om kontrollutvalgets og revisors kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap og foretak

Følgende saker skal i tillegg behandles av kommunestyret:

- Alkoholpolitisk handlingsplan, herunder den generelle tiden for salg og skjenking
- Fastsette bevillingsgebyrer, jfr. [alkoholloven § 7-1](#)
- Faste bevillinger i henhold til [alkoholloven](#)
- Valg av kommunalt medlem og varamedlem til Kirkelig fellesråd, [jfr. Lov om den norske kirke av 7. juni 1996, nr. 31, § 12, 1. ledd, b\)](#)
- Vedtak om utskrivning av eiendomsskatt i kommunen, jfr. [Lov om eiendomsskatt til kommunane av 6. juni 1975 nr. 29, § 2](#)

Følgende saker etter [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(pbl\) av 27. juni 2008 nr. 71](#) skal behandles av kommunestyret:

- Kommunal planstrategi, jfr. [pbl § 10-1](#)
- Vedtak om kommuneplan, jfr. [pbl § 11-15](#)
- Vedta forslag til planprogram for kommuneplan utlagt til offentlig ettersyn, jfr. [pbl § 11-13](#)
- Endelig vedtak om reguleringsplan, jfr. [pbl § 12-12](#), inkludert vedtak om områderegulering, jfr. [pbl § 12-2](#) og detaljregulering, jfr. [pbl § 12-3](#)
- Vedtak om ekspropriasjon
- Fastsetting av gebyr for behandling av søknader med hjemmel i plan- og bygningsloven, jfr. [pbl § 33-1](#)

Listen er ikke uttømmende. Ut over dette skal kommunestyret få seg forelagt større saker som binder kommunen langsiktig ut over vedtatte planer.

3.2. Formannskapet

Kommunestyret velger selv formannskap med minimum fem medlemmer, jfr. [kommuneloven § 5-6](#). Medlemmer og varamedlemmer til formannskapet velges for fire år av gangen og blant medlemmene av kommunestyret.

3.2.1 Innstillingsmyndighet

Formannskapet innstiller til kommunestyret i alle saker hvor ikke innstillingsmyndigheten er lagt til utvalgene. Formannskapet innstiller overfor kommunestyret i saker som blant annet gjelder:

- årsbudsjett og økonomiplan
- årsberetninger og skattevedtak
- saker av økonomisk betydning som ikke har vært tatt opp i økonomiplanen, herunder

også saker med økonomiske konsekvenser når en sak er behandlet av et utvalg og skal avgjøres av kommunestyret

- all overordnet økonomisk planlegging
- periodevis rapportering og dokumenterte resultatvurderinger
- overordnede arbeidsgiverpolitiske retningslinjer
- overordnet utvikling av Indre Østfold kommunes organisasjon
- vesentlige endringer i tjenestetilbud og forholdet til innbyggerne
- økonomireglement
- årsmelding med dokumentasjon og resultatvurderinger
- retningslinjer for folkevalgtes rettigheter, plikter og generelle arbeidsvilkår
- vedtekter for fond, stiftelser med mer
- endringer i utgiftsdekning mellom kommunene og andre forvaltningsnivåer når det gjelder drift av offentlige institusjoner og lignende
- fastsettelse av avgifter, refusjoner, gebyrer og egenbetaling
- forskrifter, reglementer og retningslinjer
- ekspropriasjon
- fritak for politiske verv i perioden

3.2.2 Beslutningsmyndighet

Med hjemmel i [kommuneloven § 5-6, 5. ledd](#) gis formannskapet avgjørelsesmyndighet i alle prinsipielle saker som ikke skal behandles av kommunestyret, eller som hører hjemme i Plan- og bygningsutvalget, Livsløpsutvalget eller Samfunnsutvalget. Formannskapet er gitt avgjørelsesmyndighet i følgende saker:

- Saker det blir forelagt av kommunestyret
- Saker som er delegert ordfører eller rådmann der disse ber formannskapet ta avgjørelsen
- Saker om salg av eiendom der verdien er satt til under kr. 5.000.000,-. Beløpet indeksreguleres hvert år
- Saker om kjøp av eiendom ut over budsjett
- Avgjøre eventuelt å bringe saken inn for domstolene eller inngå forlik ved beløp over 0,5 millioner kroner. Se punkt 5.
- Vedtak i medhold av [kommuneloven § 11-8](#) (hasteparagrafen) når det er praktisk umulig å innkalle kommunestyret
- Formannskapets medlemmer sitter også i kommunens faste klagenemnd. Saker i kommunens klagenemnd skal skilles fra formannskapets øvrige saker med en egen protokoll. Se punkt 6.3.

Formannskapet har fullmakt til å treffe avgjørelser etter følgende bestemmelser i plan- og bygningsloven:

- Treffe vedtak i forbindelse med mekling ved innsigelse til andres planforslag, jfr. [pbl § 5-6](#)
- Vedta hvorvidt kommunen skal fremme innsigelser til andre kommuners planer og til regional plan inn for departementet, jfr. [pbl § 8-4](#)

Formannskapets vedtaksmyndighet etter plan- og bygningsloven kan ikke delegeres videre.

3.3. Særskilte fullmakter til ordføreren

Ordfører har med hjemmel i [kommuneloven §6-1 fjerde ledd](#) fullmakt til å avgjøre saker som haster og som ikke er av prinsipiell betydning i kommunestyrets ferieperioder. Ordfører samrår seg, så langt det er mulig, med rådmann før avgjørelsen treffes. Avgjørelser truffet av ordfører etter dette punkt, meldes til kommunestyret og formannskapet i første møte etter ferien.

Ordfører har med hjemmel i [kommuneloven § 6-1 fjerde ledd](#) krisefullmakt. I forbindelse med akutte krisesituasjoner som følge av eksempelvis naturkatastrofer, store ulykker og liknende, disponerer ordfører over inntil kr. 4 millioner til dekning av akutte behov som oppstår direkte i forbindelse med det inntrufne og der det ikke er tilrådelig å avvente en avgjørelse i politisk organ. Ordfører samrår seg, så langt det er mulig, med rådmann før avgjørelsen treffes. Det vises for øvrig til kommunens beredskapsplan. Avgjørelser truffet av ordfører etter dette punkt, meldes til kommunestyret og formannskapet i første møte etter disponeringen er foretatt.

Ordfører gis myndighet på generelt grunnlag og på kommunens vegne til å bevilge inntil kr. 50 000 ved særlige anledninger. Bevillingene holdes innenfor de økonomiske rammer som ligger i egen fastsatt budsjettpost til formålet.

Ordfører er kommunens representant i årsmøter/generalforsamlinger der slik representasjon ikke er spesielt utpekt av formannskapet/kommunestyret. Ordfører kan utpeke en eventuell stedfortreder med fullmakt. Ved begynnelsen av hver valgperiode fatter kommunestyret vedtak om at ordfører eller den vedkommende bemyndiger er kommunens representant ved generalforsamlinger i aksjeselskap og borettslag i valgperioden. Kommunestyret kan i enkelttilfeller gjøre unntak fra denne bestemmelsen.

Ordfører kan innkalle til saksfordelingsmøte. Da møter i tilfelle varaordfører, ledere av utvalgene, opposisjonsleder og rådmann.

Ordfører gis fullmakt til å ta initiativ til uformelle møter mellom det politiske system og administrasjon, og sørger for årlig evaluering av samarbeidet.

3.4. Sammensetning av råd og utvalg

Opprettelse, nedleggelse og antall medlemmer i råd og utvalg bestemmes av kommunestyret, jfr. [kommunelovens § 5-7](#) og [§ 5-12](#).

3.5. Utvalgene

3.5.1. Generelt om utvalgenes myndighet

Hovedutvalgene er rådgivende organ for kommunestyret og handler ellers etter de retningslinjer og fullmakter som er fastsatt av kommunestyret.

Hovedutvalgene er møteplass for kommunens samarbeidspartnere innen utvalgets ansvarsfelt; organisasjoner, bedrifter, kommuner og innbyggere. Formålet med møteplassen er å fange opp behov og interesser og fremme kreativiteten i utviklingsarbeidet.

Samtlige utvalg har innstillingsrett til formannskapet og/eller kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde, dersom saken skal behandles av formannskapet og/eller

kommunestyret.

Som hovedregel skal én sak behandles i ett utvalg.

3.5.2. Plan- og bygningsutvalget

Plan- og bygningsutvalget har ansvar for kommunens oppgaver knyttet til matrikkellova og plan- og bygningsloven, inkludert kommuneplanens arealdel.

3.5.2.1. Innstillingsmyndighet

Plan- og bygningsutvalget har innstillingsrett overfor formannskapet og/eller kommunestyret i saker etter plan- og bygningsloven som gjelder:

- Planprogram
- Reguleringsplaner
- Ekspropriasjon
- Utbyggingsavtaler
- Refusjon
- Bestemmelser om gebyrer

3.5.2.2. Beslutningsmyndighet

Plan- og bygningsutvalget delegeres beslutningsmyndighet i følgende saker:

[Lov om eigedsregistrering av 17.06.2005, nr. 101 \(matrikkellova\):](#)

Fastsetting av veinavn.

[Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27.06.2008, nr. 71 \(plan- og bygningsloven\):](#)

- Vedta hvorvidt kommunen skal fremme innsigelse til andres planforslag, jfr. [pbl § 5-4](#)
- Offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel
- Offentlig ettersyn reguleringsplaner
- Saker som gjelder mindre endringer av kommuneplanen, mindre endringer av reguleringsplaner og dispensasjoner, og som ikke kan delegeres til administrasjonen
- Midlertidige bygge- og deleforbud
- Forelegg

I tillegg er plan- og bygningsutvalget underinstans etter [forvaltningsloven § 33](#) ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven truffet av rådmannen eller noen han har videredelegert sine fullmakter til. Plan- og bygningsutvalget tar stilling til alle klager før klagen eventuelt oversendes klageorganet (fylkesmannen) til endelig klagebehandling.

Plan- og bygningsutvalgets kompetanse som underinstans etter [forvaltningsloven § 33](#) ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven kan delegeres rådmannen.

3.5.3. Samfunnsutvalget

Utvalget har ansvar for kommunens oppgaver knyttet til stedsutvikling, arealutvikling, kommunelplanens samfunnsdel, samferdsel, næring, landbruk (inkl. konsesjonsloven, skogbrukslova og jordlova), miljø, teknikk, kultur, bibliotek, friluftsliv, naturforvaltning, idrett, frivillighet, reiseliv og andre fagområder som naturlig hører inn under Samfunnsutvalget. Samfunnsutvalget skal sørge for stedsutvikling og innbyggerdialog gjennom de lokale verkstedene.

Samfunnsutvalget skal utrede og sørge for den overordnede planleggingen av kommunens tjenester innenfor de fagområder som hører inn under utvalget. Utvalget skal også forestå evaluering av og gjennomføre planer innenfor de fagområder som hører inn under utvalget.

3.5.3.1. Innstillingsmyndighet

Samfunnsutvalget har innenfor sitt ansvarsområde innstillingsrett til formannskapet og/eller kommunestyret i saker som skal behandles av formannskapet og/eller kommunestyret.

- [Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom av 28.11.2003, nr. 98 \(konsesjonsloven\)](#) i prinsipielle konsesjonssaker som skal avgjøres av overordnet myndighet.
- [Lov om skogbruk av 27.05.2005, nr. 31 \(skogbrukslova\)](#) i prinsipielle konsesjonssaker som skal avgjøres av overordnet myndighet.
- [Lov om jord av 12.05.1995, nr. 23 \(jordlova\)](#) i prinsipielle konsesjonssaker som skal avgjøres av overordnet myndighet.

3.5.3.2. Beslutningsmyndighet

Samfunnsutvalget delegeres beslutningsmyndighet i saker som faller inn under Samfunnsutvalgets ansvarsområde og som ikke skal avgjøres av overordnet politisk organ, herunder:

- Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom av 28.11.2003, nr. 98 (konsesjonsloven): De saker som er lagt til kommunen i loven.
- [Lov om skogbruk av 27.05.2005, nr. 31 \(skogbrukslova\)](#): De saker som er lagt til kommunen i loven.
- [Lov om jord av 12.05.1995, nr. 23 \(jordlova\)](#): De saker som er lagt til kommunen i loven.
- Satser for frikjøp av parkeringsplasser.
- Valg av to medlemmer fra Samfunnsutvalget til hvert av de lokale verkstedene.
- Oppnevne oppgaveutvalg og andre ad hoc-utvalg innenfor utvalgets ansvarsområder.
- Forvalte og fordele midler bevilget til utvalgets ansvars- og myndighetsområde, herunder midler til lokale lag og foreninger og

kulturmidler. Fordelingen av midler holdes innenfor de økonomiske rammer som ligger i egen fastsatt budsjettpost til formålet.

- Vedta utviklingsplaner/lokale handlingsplaner for lokale verksted.
- Bevilge tilskudd til lokale verksted til stedsutvikling. Bevillingene holdes innenfor de økonomiske rammer som ligger i egen fastsatt budsjettpost til formålet.
- Vedta prioritert handlingsplan for spillemiddelsøknader.
- Samfunnsutvalget har en egen budsjettpost som kan fordeles etter søknad fra lag, foreninger og organisasjoner som er registrert i frivillighetsregisteret, og som driver aktiviteter som naturlig faller inn under Samfunnsutvalgets ansvarsområde.

For at Samfunnsutvalget skal kunne fordele midler etter søknad er det et krav at prosjektet det søkes midler til må ha et tydelig mål for prosjektet. Det skal videre foreligge et prosjektbudsjett for hvordan prosjektet skal finansieres, prosjektet skal ha en klar og realistisk fremdriftsplan, det må være utnevnt en eller flere ansvarlige personer i prosjektet (blant annet organisasjonens styreleder) og prosjektet må ha mottatt nødvendige godkjenninger og/eller tillatelser.

Indre Østfold kommune støtter ikke prosjekter som er ferdigstilt før søknad foreligger, bestillinger eller kostnader til innkjøp eller aktiviteter som er påløpt og datert før tildelingen fra Samfunnsutvalget skjer, utgifter til ordinær drift (for eksempel strøm, personalkostnader, renhold, husleie og liknende), støtte til næringsvirksomhet eller lovpålagte offentlige oppgaver, sponsorater, støtte til religiøse formål eller parti- og interessepolitiske formål.

3.5.3.3. Lokale verksted i definerte tettsteder/byer

Lokalt verksted etableres i de tettstedene som er definert av Indre Østfold kommune. Ansvar for de lokale verkstedene ligger til Samfunnsutvalget.

To folkevalgte fra samfunnsutvalget møter tre ganger pr. år innbyggere, frivillige, lag, foreninger og næringsliv i de lokale verkstedene. De folkevalgte representantene velges for ett år av gangen. Deltakerne fra Samfunnsutvalget velges ut ifra erfaring og kompetanse, og ikke stedlig tilhørighet.

Ved etablering av det lokale verkstedet skal det inviteres bredt i lokalsamfunnet for å sikre bred deltakelse.

De lokale verkstedene skal tilpasses de ulike tettstedenes særpreg, engasjement og behov.

Dialogen i møtene skal ta utgangspunkt i stedsaktuelle saker, ha et utviklingsfokus og være en arena hvor lokalsamfunnene kan gi innspill til politiske prioriteringer.

Samarbeid og samskaping skal prege verkstedene. De lokale verkstedene skal være en åpen møteplass for alle som ønsker å delta.

De lokale verkstedene skal resultere i en rullerende utviklingsplan for tettstedene. Det bevilges årlig midler til prosjekter som fremmer stedsutvikling. Samfunnsutvalget disponerer rammebevilgningen og fordeler midler etter innspill fra aktører i de ulike tettstedene. I tillegg bevilges det en fast årlig sum til hvert av de definerte tettstedene.

Det avsettes administrative ressurser til støtte for Samfunnsutvalget og aktører i tettstedene for å forberede og følge opp de lokale verkstedene og innspillene derfra.

3.5.4. Livsløpsutvalget

Livsløpsutvalget har ansvar for kommunens oppgaver knyttet til folkehelse, oppvekst, helse og omsorg.

Livsløpsutvalget skal utrede og sørge for den overordnede planleggingen av kommunens tjenester innenfor de fagområder som er lagt til utvalget. Utvalget skal også forestå evaluering av og gjennomføre planer innenfor de fagområder som er lagt til utvalget.

3.5.4.1. Innstillingsmyndighet

Livsløpsutvalget har innenfor sitt ansvarsområde innstillingsrett til formannskapet og/eller kommunestyret i saker som skal behandles av formannskapet og/eller kommunestyret.

3.5.4.2. Beslutningsmyndighet

Livsløpsutvalget delegeres beslutningsmyndighet i følgende saker:

- Oppnevne oppgaveutvalg og andre ad hoc-utvalg innenfor utvalgets ansvarsområder.
- Forvalte og fordele midler bevilget til utvalgets ansvars- og myndighetsområde.

3.5.5. Andre utvalg

3.5.5.1. Utvalg for integrering og inkludering

Utvalget velges av kommunestyret for valgperioden. Utvalget er et partipolitisk uavhengig organ for Indre Østfold kommune. Brukerrepresentantene bør så langt som mulig representere innbyggere fra minoritetsgrupper. Reglene om valgbarhet i kommuneloven § 7-2 og reglene om utelukkelse fra valg i kommuneloven § 7-3 gjelder for alle medlemmer og varamedlemmer i utvalget.

Utvalget består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av kommunestyret etter forslag fra aktuelle organisasjoner og foreninger og 4 politiske representanter med personlige vararepresentanter valgt av kommunestyret.

Frivillige organisasjoner er gode samarbeidspartnere i arbeidet med inkludering og for øvrig bør brukerrepresentantene velges fra foreninger som har som formål å fremme minoriteters interesser.

Kommunestyret velger leder og nestleder.

Oppgaver

Utvalget har som formål å fremme integrering og inkludering samt forebygge utenforskap og skal behandle saker som er særlig viktige i dette arbeidet. Utvalget skal bidra til at innflyttere, minoriteter og grupper med svake stemmer i lokalsamfunnet skal bli hørt. Utvalget uttaler seg i saker som er relevante for utvalgets interesseområde. Utvalget behandler ikke saker som angår enkeltpersoner eller forvaltningsoppgaver. Utvalget bør konsentere seg om større sektorovergripende saker og kan på eget initiativ ta opp saker som vedkommer deres interessefelt i kommunen. Utvalget avgir årsregnskap og årsmelding til kommunestyret.

Utvalget har ikke myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, jf. kommuneloven § 5-7 fjerde ledd.

3.6. Rådene

Kommunen er forpliktet til å opprette eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd. Bestemmelsene for folkevalgte organer gjelder også disse rådene.

Alle råd har administrativ sekretær.

Rådene skal så vidt mulig involveres tidlig i kommunens arbeid med saker som angår deres interesseområder. Uttalelser fra rådene følger saken og inngår i saksdokumentene ved politisk behandling.

Rådene skal motta tilstrekkelig opplæring både i sakskompetanse og i prosesskompetanse.

Kommunelovens regler for kjønnskvoltering ([kommuneloven kapittel 7](#)) gjelder for alle råd.

Rådene skal ikke behandle saker som angår enkeltpersoner eller forvaltningsoppgaver.

Rådene bør konsentrere seg om større sektorovergripende saker.

Rådene kan på eget initiativ ta opp saker som vedkommer deres interessefelt i kommunen.

Rådene skal avgir årsregnskap og årsmelding til kommunestyret.

3.6.1. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Rådet velges av kommunestyret for valgperioden. Rådet er et partipolitisk uavhengig organ for Indre Østfold kommune. Brukerrepresentantene bør så langt som mulig være representativt for innbyggere med nedsatt funksjonsevne i kommunen.

Rådet består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av kommunestyret etter forslag fra aktuelle organisasjoner som representerer mennesker med nedsatt funksjonsevne, og 4 politiske representanter med personlige vararepresentanter valgt av kommunestyret.

Kommunestyret velger leder og nestleder.

Oppgaver

Rådet skal behandle saker som er særlig viktige for personer med nedsatt funksjonsevne. Eksempel på slike saker er tilgjengelighet, arbeid mot diskriminering og tjenestetilbud.

Kommuneplan, økonomiplan, budsjett og årsmelding er viktige saker som skal behandles av rådet. Det samme gjelder arbeid med overordnet planprogram og konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven.

3.6.2. Eldreråd

Rådet velges av kommunestyret for valgperioden. Rådet er et partipolitisk uavhengig organ for Indre Østfold kommune. Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år, jfr. [kommunelovens § 5-12, 2. ledd](#).

Rådet består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av kommunestyret fra organisasjoner som representerer eldre og 4 politiske representanter med personlige vararepresentanter valgt av kommunestyret. Det tilstrebes at flertallet av medlemmene i rådet er alderspensjonister.

Kommunestyret velger leder og nestleder.

Oppgaver

Rådet skal behandle saker som gjelder levevilkår for eldre.

Kommuneplan, områdereguleringer, samferdselssaker, kommunikasjonsplaner, kulturtiltak, årsbudsjett og økonomiplan er viktige saker som skal behandles av rådet.

3.7. Ungdommens kommunestyre

Medlemmene i ungdommens kommunestyre skal på valgtidspunktet ikke ha fylt 19 år, jfr. [kommunelovens § 5-12, 3. ledd](#).

Skolene (elevrådene) oppnevner sine representanter og melder disse inn til politisk sekretariat i Indre Østfold kommune innen 1. oktober hvert år. Representantene velges for ett år av gangen. Ungdomsskolene velger tre representanter og de videregående skolene oppnevner fire representanter hver. Det skal også velges et varamedlem for hver representant.

Ungdommens kommunestyre skal ha sitt konstituerende møte på høsten rett etter at elevrådene har blitt valgt. Leder og nestleder av ungdommens kommunestyre velges blant medlemmene, for ett år av gangen.

En representant fra ungdommens kommunestyre har møte- og talerett i kommunestyret. Representanten har ikke stemmerett.

Formålet med ungdommens kommunestyre er å fremme barn og unges interesse og tale deres sak i Indre Østfold kommune. Ungdommens kommunestyre skal stimulere til samfunnsengasjement, medbestemmelse og deltakelse blant unge.

Oppgaver

Ungdommens kommunestyre kan fatte vedtak og disponere midlene som er tildelt ungdommens kommunestyre i årsbudsjettet.

Ungdommens kommunestyre fremmer egne forslag.

Ungdommens kommunestyre skal uttale seg i saker som berører barn og unge i kommunen.

Ungdommens kommunestyre oppretter selv retningslinjer for sitt arbeid.

3.8. Andre råd og nemnder med særlige fullmakter

Deres oppgaver følger enten av lov eller av egne vedtak. Ut over dette har rådene kun rådgivende funksjon.

3.8.1. Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er politikernes viktigste møteplass med ansatte. Utvalget følger opp saker knyttet til Indre Østfold kommune som arbeidsgiver.

Administrasjonsutvalget skal være arena for arbeidstakerorganisasjonenes samarbeid og medinnflytelse ovenfor politisk nivå. Samtidig presiseres det at utvalget ikke erstatter det løpende arbeid administrasjonen og arbeidstakerorganisasjonene skal ha.

Administrasjonsutvalget har følgende oppgaver:

- Være ansattes dialogarena med politikere før vedtak av budsjett og handlingsplan
- Få seg forelagt sykefraværstatistikker
- Behandle etiske retningslinjer før vedtak i kommunestyret
- Behandle arbeidsgiverstrategi
- Uttale seg i saker innenfor utvalgets arbeidsområde hvor avgjørelsesmyndigheten tilligger formannskapet eller kommunestyret

Arbeidstakerorganisasjonene utpeker medlemmer med varamedlemmer for 2 år av gangen.

I saker hvor det kreves formelle uttalelser både fra administrasjonsutvalget og ett eller flere hovedutvalg, legges samme saksframlegg også fram til behandling i de berørte utvalgene.

3.8.2. Forhandlingsutvalget

Forhandlingsutvalget utgjøres av de politisk valgte medlemmer av administrasjonsutvalget. Forhandlingsutvalget skal:

- Fastsette arbeidsgivers forhandlingsrammer og øvrige føringer for lønnsoppgjør. Dersom rammene ikke overholdes i forhandlingene må forhandlingsresultat forelegges utvalget for godkjenning.
- Spille inn arbeidsgivers syn knyttet til forhandlinger og strategier.

- Utvalget kan også vurdere andre sider ved kommunens lønnspolitikk.

I motsetning til andre utvalg holdes forhandlingsutvalgets møter for lukkede dører ettersom det behandler kommunens forhandlingsposisjon i forhold til fagforeningene.

3.8.3. Arbeidsgiverutvalget

Ordfører, varaordfører og leder av opposisjonen utgjør arbeidsgiverutvalget. Utvalgets oppgave er å fastsette rådmannens lønn og arbeidsoppgaver, og avholde medarbeidersamtaler med rådmannen.

3.8.4. Kontrollutvalget

Kontrollutvalgets myndighet fremgår av kommuneloven [§§ 23-1](#) og [23-2](#) og [forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner](#).

4. RÅDMANNENS ANSVAR OG MYNDIGHET

4.1. Rådmannens generalfullmakt

Kommunestyret ansetter selv en kommunedirektør (her benevnt rådmann), som skal være leder av kommunens administrasjon, jfr. [kommuneloven § 13-1](#).

Det som gjennom lov eller delegering fra kommunestyret ikke er lagt til annet utvalg, er delegert til rådmannen.

Dersom rådmannen vurderer at en sak er av prinsipiell betydning skal den legges frem til behandling i det politiske organ som følger av kapitlet om delegering i reglementet her.

Rådmannen skal føre tilsyn med kommunens forvaltning og økonomi, og har et ansvar for forsvarlig saksforberedelse og administrasjon.

Rådmannen kan delegerer sin myndighet videre internt i administrasjonen, forutsatt at vedkommende delegasjonsvedtak ikke setter uttrykkelig sperre for dette. Rådmannen utarbeider et internt delegeringsreglement i denne forbindelse.

Rådmann har myndighet til å fatte vedtak om utsatt iverksetting, jfr. [forvaltningsloven § 42](#).

5. ANNEN DELEGASJON

5.1. Fullmakt i juridiske tvister

Ordfører og rådmann kan på vegne av Indre Østfold kommune foreta anmeldelser, begjære påtale, vedta prosesshandlinger, foreta tiltak tvangsfullbyrdelsesloven hjemler, kreve konkurs eller inngå forlik eller handlinger relatert til dette.

Rådmannen har også fullmakt til å begjøre påtale etter lov om kulturminner.

For forlik over 0,5 millioner kroner skal saken forelegges formannskapet.

I tvistesaker som er en direkte følge av vedtak i folkevalgte organer, eller er av større økonomisk betydning for kommunen, samt i uavklarte saker mellom kommunen og andre offentlige instanser, skal spørsmålet om å bringe saken inn for domstolene avgjøres av formannskapet. Tilsvarende gjelder beslutning om anke og krav om gjenopptakelse av slike saker.

5.2. Pengekrav og erstatningskrav uten rettslig behandling

I forbindelse med utenrettslig behandling av krav på erstatning eller annen betalingsoppfyllelse, samt ettergi kommunale pengekrav, gis rådmann myndighet til å forplikte kommunen/ettergi krav for beløp inntil 0,5 millioner kroner. Forhold ut over dette forelegges formannskapet. Innenfor en beløpsgrense på 100 000 kroner kan myndigheten videredelegeres av rådmannen.

6. OMGJØRING OG KLAGE

Et overordnet organ kan av eget tiltak omgjøre et underordnet organs vedtak i samsvar med reglene i [forvaltningsloven § 35](#). Slike omgjøring kan bare skje unntaksvis og det organ som har truffet vedtaket må informeres. På vegne av kommunestyret foretar kontrollutvalget løpende kontroll med at delegert myndighet utøves i samsvar med regler og intensjoner i delegeringsreglementet.

6.1. Klage på enkeltvedtak – eksternt klageorgan

Behandling av klage over enkeltvedtak følger forvaltningslovens bestemmelser i [kap VI](#) om klage og omgjøring, med mindre annet er bestemt i den særlov som hjemler vedtaket.

Klage over enkeltvedtak skal behandles av eksternt klageorgan i alle saker der dette følger av den enkelte særlov.

Følgende prinsipper for saksforberedelse av klage på enkeltvedtak som skal behandles av eksternt klageorgan gjelder for Indre Østfold kommune:

1. Politiske organer er underinstans etter [forvaltningsloven § 33](#) ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak truffet av organet selv.
2. Kommunestyret er likevel underinstans etter [forvaltningsloven § 33](#) ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak om ekspropriasjon som formannskapet har truffet etter [plan- og bygningsloven § 16-5](#).
3. Plan- og bygningsutvalget er likevel underinstans etter [forvaltningsloven § 33](#) ved saksforberedelse av klagesak som gjelder endelig reguleringsvedtak truffet av kommunestyret etter [plan- og bygningsloven § 12-12](#).
4. Rådmannen er underinstans etter [forvaltningsloven § 33](#) ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak truffet av rådmannen selv eller noen han har delegert sin myndighet til.
5. Plan- og bygningsutvalget er likevel underinstans etter [forvaltningsloven § 33](#) ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven truffet av rådmannen selv eller noen han har delegert sin myndighet til.

6.2. Klage på enkeltvedtak – kommunen selv som klageorgan

Der det ikke er lovregulert at klagen skal behandles av et eksternt klageorgan, kan enkeltvedtak truffet av et kommunalt organ påklages til kommunestyret, eller etter deres bestemmelse, formannskapet eller klagenemnda, jfr. [forvaltningsloven § 28, 2. ledd](#). Hvis kommunestyret har truffet et slikt enkeltvedtak, er det likevel departementet som er klageinstans, ikke et annet kommunalt organ.

Kommunestyret i Indre Østfold kommune vedtar følgende prinsipper om saksbehandling av klage på enkeltvedtak der klagen skal behandles endelig av kommunen selv som klageinstans:

1. Klagenemnda er klageinstans ved behandling av klage på enkeltvedtak truffet av utvalgene.
2. Klagenemnda er klageinstans ved behandling av klage på enkeltvedtak truffet av rådmannen selv eller noen han har delegert myndighet til.

6.3. Klagenemnda

Klagenemnda er opprettet med hjemmel i [forvaltningsloven § 28, 2. ledd](#) og består av formannskapetets medlemmer. Klagenemnda skal ha egen innkalling og saksliste med egen protokoll fra møtet. Nemnda behandler klager over enkeltvedtak fattet av andre kommunale organer med unntak av kommunestyret, så fremt klagebehandlingen ved lov, forskrift eller reglement ikke er lagt til annen klageinstans. Klagenemnda kan vurdere både saksbehandlingen, de faktiske og rettslige sider ved et vedtak, og det skjønn som ligger til grunn for avgjørelsen. Klagenemnda har ingen myndighet til å disponere over kommunale bevilgninger. Nemndas avgjørelser er endelige, men kan fortsatt bringes inn for departementet til prøving av lovligheten i samsvar med [kommunelovens § 27-1](#).